

AVUSTURYA PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	17
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	19
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	21
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	24

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

Avusturya dış ticaretle ilgili uygulamalarını, Avrupa Birliği (AB) üyesi olarak Topluluk mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede, AB üyesi bir ÷lke olarak Avusturya, diğer üye ÷lkeler gibi Ortak Ticaret Politikasının en önemli aracını teşkil eden Ortak Gümrük Tarifesini (OGT) uygulamaktadır. Diğer taraftan, 1 Ocak 1996 tarihinde Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, Türkiye ile AB üyesi ÷lkeler arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergileri sıfırlanmıő ve Türkiye üçüncü ÷lkelere karşı OGT uygulamaya başlamıştır.

Avusturya'nın dış ticaret stratejisi, ÷lkede stratejik, gerçeklere dayalı, değer odaklı ve tutarlı bir dış ticaret politikası izlenmesinin temelini oluőturmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda amaç, sürekli ve hızlı deęiően küresel ortamda eğilimleri ve gelişmeleri önceden tahmin etmek, insanları fırsatlardan haberdar etmek ve doğru çerçeve koşullarını oluőturmak olarak belirlenmiştir. Federal Avrupa ve Uluslararası İşler Bakanlığı, Federal Ekonomi, Enerji ve Turizm Bakanlığı ve Avusturya Ticaret Odası birlikte dış ticaret stratejisinin uygulanmasından sorumludur.

Avusturya'da 19 Aralık 2018 tarihinde yeni bir dış ticaret stratejisi ise kabul edilmiştir. Söz konusu strateji, Avusturya'nın dış ticaretinin uluslararası arenadaki rekabet gücünü pekiőtirmek ve güçlendirmek, iş konumu olarak ÷lkenin çekiciliğini artırmak amaçlarına yönelik 63 politika önleminde oluşmaktadır. Bahse konu strateji ayrıca, inovasyon, teknoloji, dijitalleőme alanları ve geliően pazarlara odaklanmaktadır. Bu bağlamda, bazı önde gelen iőletmeler, KOBİ'ler ve yeni kurulan şirketleri hedefleyen politika önlemleri alınmıőtır. Anılan stratejiyle ilgili detaylı bilgiye (<https://www.bmaw.gv.at/en/Topics/International/New-Foreign-Trade-Strategy.html>) adresinden ulaőılabilmektedir.

Avusturya'nın yeni dış ticaret stratejisi aynı zamanda Avusturya şirketlerinin uluslararası faaliyetlerinin geliőtirilmesi ve yoğunlaőtırılması ile yeni pazarlara ulaőmalarının sağlanması amacıyla Avusturya Ticaret Odası tarafından oluşturulan "Go-International" adlı giriőimi desteklemektedir. "Go-International" giriőiminin odağını inovasyon, teknoloji, değer zincirleri ve dijitalleőme oluşturmaktadır. "Go-International" adlı giriőim ile Avusturya hükümeti ihracata çeşitli destekler sağlanacağını açıklamıştır. Bahse konu giriőim kapsamında ayrılan fonun çeşitli etkinlikler, bilgi ve doğrudan finansman yöntemleriyle firmalara kullandırılacağı belirtilmiőtir.

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ölkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ölkeler üçüncü ölkelerden ithalatta ortak kurallar uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ölkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:

AB üyesi ölkelerce ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına TARIC CONSULTATION veri tabanı üzerinden erişilebilmektedir.

TARIC veri tabanı ürün bazında faaliyet göstermektedir. TARIC görüntüleme sayfasında ürün kodu (good code) kısmına bilgi edinilmek istenen ürünün GTIP kodu, Geliş/Varış Ülkesi (Origin/Destination) kısmına ise ürünün ihraç veya ithal edilmek istendiği ölkede yazılmak suretiyle söz konusu ürüne dair mevcut tüm uygulama ve tüzöklere ulaşılabilir. Ürünün GTIP kodunu bilmiyorsanız gelişmiş arama (advanced search) sekmesinden metin bazında da arama yapılabilir.

TARIC kullanılarak ne yapılabilir?

- Ürüne dair gümrük uygulamaları ve kotalarına, gümrük muafiyetlerine;
- Ürüne dair alınmış ticaret politikası önlemlerine (dampinge karşı uygulamalar, telafi edici önlemler vs.);
- Ürüne yönelik alınmış ithalat veya ihracat kısıtlamalarına ulaşılabilir.

TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

Access2Market üye ölkelerin ve AB'nin 120'den fazla ticaret ortağının AB ile dış ticareti kapsamındaki;

- Gümrük vergilerine;
- Menşee kurallarına;
- Yürürlükteki diğer vergilerine;
- İthalat prosedürlerine;
- Ürüne ilişkin teknik gerekliliklere;
- Dış Ticaret istatistiklerine ilişkin detaylı bilgileri ihtiva eden bir veri tabanıdır.

Access2Market veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>)

AB dışı ölkelerin AB ile olan ticari anlaşmalarına ve yararlanabildikleri gümrük muafiyetlerine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/non-eu-markets>)

Üye ölkelerin pazar profillerine, ithalat prosedürlerine ve dış ticareti düzenleyen mevzuatı ile birlikte ticarete konu ürüne ilişkin teknik mevzuatına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0#tocms>)

Access2Market veri tabanında mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti ve e-ticarete ilişkin veriler de yer almaktadır. Bu bilgilere aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/services>)

Access2Market veri tabanını daha etkin kullanmak adına Avrupa Komisyonunun organize ettiği sanal eğitim programlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/events-access2markets>)

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>)

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil serbest ticaret anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>)

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik etmek üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelere gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/>)

Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Yeşil Mutabakatı

İş insanlarımız tarafından Avrupa Birliği üyesi ülkelerin pazarına erişimde dikkate alınması gereken önemli bir husus Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde gerçekleşmekte olan ekonomik dönüşüm sürecidir.

Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı [Avrupa Yeşil Mutabakatı \(AYM\)](#)¹ ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koymuştur. AB, bu hedefe ulaşmak için yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Sanayiden finansmana, enerjiden ulaşırmaya ve binalardan tarıma uzanan bir dizi alanda AB politikalarında kapsamlı değişiklikler öngören Yeşil Mutabakat, Tek Pazar'ın tesisinden bu yana AB'nin en büyük girişimlerinden birisidir.

¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

Bu kapsamda, AB'nin iklim, enerji, arazi kullanımı, ulaşım ve vergilendirme politikalarının 2030 yılına kadar 1990'daki seviyesine kıyasla %55 emisyon azalımı sağlanacak şekilde gözden geçirilmesi için ["Fit for 55" \(55'e Uyum\) mevzuat değişikliği paketi](#)² Avrupa Komisyonu'nca 14 Temmuz 2021'de yayımlanmıştır.

Paketin uluslararası ticareti etkileyecek en önemli unsurlarından birisi [Sınırdaki Karbon Düzenlemesidir](#)³ (SKDM/CBAM). Mekanizma, 2026 yılından itibaren ilk aşamada çelik, alüminyum, çimento, gübre, hidrojen ve elektrik ithalatında, AB Emisyon Ticaret Sistemi'nde (ETS) geçerli haftalık ortalama karbon ücretleri üzerinden ilgili ürünlerin üretimi aşamasında salınan emisyon miktarına göre hesaplanacak karbon fiyatına tabi tutulmasını düzenlemektedir. 1 Ekim 2023 ile 31 Aralık 2025 tarihleri arasında uygulanacak geçiş döneminde ise AB ülkelerindeki ithalatçıların mevzuat kapsamına giren ürünler için gömülü emisyonları ve varsa menşe ülkelerde ödenen karbon ücretlerini raporlaması gerekecektir. Ekim 2023 tarihi itibarıyla başlatılan SKDM raporlama uygulamasına ihracatçılarımızın hızlı adaptasyonunu sağlamak için söz konusu uygulamaya başlangıçta tabii olacak olan demir-çelik, alüminyum ve çimento sektörleri özelinde bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, SKDM konusunda on-line bilgilendirmeler yapılmakta olup kayıtlar ve sunumlar [Bakanlığımız sosyal medya hesaplarından](#)⁴ paylaşılmaktadır. Avrupa Komisyonu tarafından son olarak, SKDM uygulamasının basitleştirilmesine yönelik bir [taslak](#) yayımlanmış olup SKDM kapsamında yayımlanan tüm uygulama mevzuatları, detaylı bilgi notları ve son gelişmelere Bakanlığımız [Yeşil Mutabakat](#) sayfasından erişim sağlanması mümkündür.

Yeşil Mutabakatın ana unsurlarından bir diğeri ise ilgili tüm ürün mevzuatına etki edecek olan döngüsel ekonomidir. Bu ana tema altında, 10 Mart 2020 tarihinde [Yeni Sanayi Stratejisi](#)⁵, 11 Mart 2020 tarihinde ise [Döngüsel Ekonomi Eylem Planı](#)⁶ açıklanmıştır. Böylece AB, hammadde temini aşamasından ürünlerin üretimi, tüketimi ve atık yönetimine dair döngüsel bir yaklaşım ile yeni kurallar getirileceğini açıklamış, elektronik ve bilişim teknolojileri, piller ve araçlar, ambalaj, plastikler, tekstil, yapı ve inşaat, gıda, su ve besinler öncelikli sektörler olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede, olup, [Batarya ve Batarya Atıkları Tüzüğü](#)⁷, [Gıda ile Temas Eden Geri Dönüştürülmüş Plastik Tüzüğü](#)⁸, [Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü](#)⁹, [Yapı Malzemeleri Tüzüğü](#)¹⁰ yasalaşmış olup [döngüsel araç tasarımına](#)¹¹ ilişkin mevzuatın yasama süreci devam etmektedir.

Öte yandan, Gümrük Birliği kapsamında ülkemizce uyum sağlanan ürün mevzuatında önemli değişiklikler getirecek olan ve 30 Mart 2022 tarihinde açıklanan Sürdürülebilir Ürün İnisiyatifi ile gıda, yem ve medikal ürünler haricinde tüm ürün grupları için sürdürülebilirliğin bir norm olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede 28 Haziran 2024 tarihinde AB Resmi Gazetesinde yayımlanarak yürürlüğe giren [Sürdürülebilir Ürünler İçin Eko-Tasarım Tüzüğü \(ESPR\)](#)¹² ile ürün-bazlı geliştirilecek eko-tasarım kurallarının genel çerçevesi oluşturulmuş olup, söz konusu eko-tasarım kuralları ile AB pazarına

² <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>

³ https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en

⁴ <https://www.youtube.com/@ticaret/search?query=skdm>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_416

⁶ https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.191.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A191%3ATOC)

[content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.191.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A191%3ATOC](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.191.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A191%3ATOC)

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1616/oj>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj/eng>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj/eng>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023PC0451>

¹² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401781

girişte kaynak verimliliği, çevre ve su ayak izi, zararlı kimyasal kullanımından arılık, dayanıklı, tamir edilebilir, geri dönüştürülebilir olma gibi kriterlerin esas alınması, ürün özelliklerinin dijital ürün pasaportu ile tüm ekonomik operatörlerin erişimine açık olması amaçlanmaktadır. Bu itibarla, ihrac ürünlerimizin AB pazarına girişinde, eko-tasarım kurallarına uyum sağlaması, ilgili teknik kriterlere uyumun belgelendirilmesi zorunlu hale gelecektir.

Bu çerçevede, ESPR mevzuatında belirlenen esaslara uygun olarak 2024-2027 döneminde demir-çelik, alüminyum, tekstil ve konfeksiyon, mobilya (yatak döşegi dahil), lastik, deterjan, boya, yağlayıcılar, kimyasallar, bilgi teknolojileri ürünleri ve diğer elektroniklerde AB pazarına giriş için eko-tasarım mevzuatlarının açıklanması beklenmektedir.

Buna ek olarak, AB bir taraftan üçüncü ülkelere yönelik atık ihracatını kontrol altına almayı hedeflerken, AB içindeki mevcut atıkların da bir kaynak olarak ekonomiye kazandırılmasını amaçlamaktadır.

Bu itibarla, AB tarafından açıklanan [Atık Sevkiyatı Tüzüğü](#)¹³ ile AB içinde toplanan atıkların öncelikli olarak AB içinde kullanılması amacıyla atık sevkiyatlarına kısıtlamalar getirilmesi öngörülmektedir. Bu çerçevede, 21 Mayıs 2027 tarihinden itibaren AB'den atık ithalatı yapan tesislerin atığı çevreye uygun koşullarda işlediğine yönelik üçüncü taraf denetimlerine tabi tutulması zorunlu hale gelecektir. Bu çerçevede, ilgili denetimden geçmemiş tesislerin atık ithalatı yapması mümkün olmayacak olup, denetimlerde [AB'nin Endüstriyel Emisyonlar Direktifi \(2010/75\)](#) kapsamında atık işleme tesisleri için belirlemiş olduğu Mevcut En İyi Teknikler belgeleri başta olmak üzere mevzuatta listelenen AB mevzuatları ve uluslararası sözleşmelere uyum esas alınacaktır.

[Atık Çerçeve Direktifinin Revizyonu](#)¹⁴ ile ise, AB içindeki atıkların kaynağında ayrı toplanması amacıyla Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS) uygulamasının tüm sektörlerde genişletilmesi amaçlanmış, bu çerçevede 2025 yılı itibarıyla AB üye ülkelerinde tekstil ve konfeksiyon atıklarının ayrı toplanmasının GÜS kapsamında gerçekleştirilmesine yönelik ortak kurallar düzenlenmiştir.

Öte yandan, [Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü \(EUDR\)](#)¹⁵ ile 30 Aralık 2025 tarihi itibarıyla, büyük oranda ormansızlaşmaya sebep olan soya, sığır eti, palm yağı, ahşap/ağaç ürünleri, kakao, kauçuk, kahve ve bunlardan elde edilen belirli ürünleri üretimde girdi olarak kullanan çikolata, mobilya, lastik, deri gibi ürünlerin AB pazarına girişinde ormansızlaşmaya/orman bozuluma yol açmadığı ve insan ve işçi haklarına uygun üretildiğine yönelik özen yükümlülüğü beyanı zorunlu hale getirilmiştir.

29 Ocak 2025 tarihinde yayımlanan [Rekabetçilik Pusulası](#)¹⁶ ile iklim değişikliği ile mücadele sürecinde AB'nin rekabetçiliğini artıracak adımlar atılması, inovasyonun kolaylaştırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesi, AB mevzuatlarının basitleştirilmesi amaçlanmıştır. 26 Şubat 2025 tarihinde açıklanan Temiz Sanayi Planı ile enerji maliyetlerinin düşürülmesi, yeni finansman kaynağı oluşturulması, hammadde tedarik güvenliğinin sağlanması, uluslararası işbirliklerinin artırılması, kamu alımlarında sürdürülebilir ürünlere talebin artırılmasına yönelik tedbirler belirlenmiştir. Bu doğrultuda, otomotiv sektörü eylem planı ile demir-çelik ve metaller eylem planları yayımlanmıştır.

**AB Yeşil Mutabakatı kapsamındaki güncel gelişmeler ve AB Kurumlarınca yayımlanan bilgi/belgeler hakkında özet bilgiye erişmek için Bakanlığımız web sitesindeki [“Yeşil Mutabakat”](#) bölümünü¹⁷ takip ediniz.

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1157>

¹⁴ https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-targeted-revision-waste-framework-directive_en

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1115&qid=1687867231461>

¹⁶ https://commission.europa.eu/document/download/10017eb1-4722-4333-add2-e0ed18105a34_en

¹⁷ <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat>

İthalat Rejimi

Gümrük Kontrolleri

İthalat Kontrol Sistemi 2 Sürüm 3

ICS2 sistemi, ekonomik operatörlerin AB'ye doğrudan veya AB'den transit şekilde üçüncü ülkelere gerçekleştirilecek sevkiyatlarına ilişkin bilgi ve verilerin Yükleme Öncesi Kargo Bilgisi (PLACI) ve varış öncesi Giriş Özet Beyanları (ENS) aracılığıyla AB Gümrük İdareleri'ne sunulmasını gerekli kılan bir elektronik gümrük sistemidir.

Sistem ile kargo ve taşımaya ilişkin risk analizinin gerçekleştirilip güvenliğe ilişkin tehditlerin önlenilmesi, uluslararası gümrük işlemlerinin kolaylaşması ve ekonomik operatörler ve AB Gümrük İdareleri arasındaki bilgi alışverişinin basitleşmesi amaçlanmaktadır.

Sistemden pek çok ticari aktör etkilenecek olup, AB sınırları içinde ve dışında posta operatörleri, ekspres kargo taşımacılığı, havayolu kargo taşımacılığı, denizyolu, demiryolu ve karayolu taşımacılığı, AB sınırları dahilinde belirli son alıcılar, lojistik firmaları bu aktörler arasında yer almaktadır. Bu yönüyle, doğrudan AB'ye veya AB'den transit olarak başka bir ülkeye eşya gönderen Birlik dışındaki, Türkiye dahil, tüm ihracatçılar sistemden etkilenecektir.

Sistem kapsamında, AB'nin ihtiyaç duyduğu verilerin girilmemesi halinde, taşımaya ilişkin işlemler AB sınırında durdurulup, eşyanın gümrük işlemleri yapılmayacak, yetersiz beyanlar reddedilecek ya da ticaret akışını sekteye uğratacak tedbirler söz konusu olabilecektir.

Sistem, sevkiyat kapsam ve şekline göre üç sürüm halinde uygulanmaktadır. Havayolu kargo taşımacılığı ön yükleme ve havayolu posta taşımacılığı ön yükleme için Sürüm 1, 15 Mart 2021 tarihi itibarıyla; havayolu genel kargo taşımacılığı ile havayolu taşımacılığı ve posta taşımacılığı için Sürüm 2 ise, 1 Mart 2023 tarihi itibarıyla halihazırda AB gümrüklerinde uygulanmaktadır. Deniz yolu, karayolu ve demiryolu taşımacılıklarını kapsayan Sürüm 3'ün operasyonel süreci öncelikle deniz yolu taşımacılığına konu sevkiyatlar için 3 Haziran 2024 tarihi itibarıyla AB gümrüklerinde başlamıştır. Karayolu ve demiryolu taşımacılığı için ise sisteme geçişin 1 Nisan 2025 tarihinde başlaması planlanmaktadır.

Bu sistem kapsamındaki uygulamaya ilişkin ilave bilgiye ve ekonomik operatörlere yönelik yayımlanan belgelere AB'nin [Import Control System 2 \(ICS2\) - European Commission \(europa.eu\)](https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/customs-security/import-control-system-2-ics2-0_en)¹⁸ adresindeki bağlantıdan erişilebilmektedir.

Gümrük Vergileri

Avrupa Birliği üyesi olan Avusturya'da AB mevzuatı uygulanmaktadır. AB üyesi ülkeler arasında iç ticarete bir belge aranmamaktadır.

Diğer taraftan, Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde Türkiye menşeli veya Türkiye'de serbest dolaşımda olan sanayi ürünlerinde A.TR Belgesi düzenlenmiş ürünlerde gümrük

¹⁸ https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/customs-security/import-control-system-2-ics2-0_en

vergisi söz konusu olmayıp, %20 oranında KDV (ithalatta alınan KDV Avusturya’da “Einfuhrumsatzsteuer” olarak adlandırılmaktadır) alınmaktadır.

Tarım ürünlerinde ise Türkiye menşeli ürünler için tercihli rejim uygulaması söz konusudur.

Avusturya’ya yapılacak ithalattaki gümrük prosedürleri ve gümrük vergileri hakkında (www.bmf.gv.at/zoll) veya (http://ec.europa.eu/taxation_customs) adreslerinden gerekli bilgilerin temini mümkündür.

Türkiye-AB Gümrük Birliği

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamındaki ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir miktar kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği 31 Aralık 1995 tarihinden beri yürürlükte olup, temeli 1963’te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970’de imzalanan Ek Protokol’e dayanmaktadır.

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini (sanayi payı itibariyle) kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği’nde serbest dolaşıma sunulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi’nin Gümrük Birliği’nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:21996D0213%2801%29&rid=2>)

- AT-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi’nin 1/2006 sayılı ve 26 Eylül 2006 tarihli AT-Türkiye Ortaklık Konseyi’nin 1/95 sayılı kararının uygulanmasına ilişkin ayrıntıları düzenleyen karar

(<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0018:0038:en:PDF>)

Gümrük Birliği, Amsterdam Anlaşması EK 1’de belirtilen tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması’nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler aşağıdaki yasal dayanaklar çerçevesinde tavizli bir rejimden yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir (Movement Certificate-Dolaşım Belgesi-EUR.1 ve fatura beyanı).

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi’nin 25 Şubat 1998 tarihli ve 1/98 sayılı kararı ile tarım ürünleri ticaret rejimi hakkında 3 no.lu Protokol:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:1998:086:TOC>)

- Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki anlaşma uyarında Anlaşmanın 1. Protokolünü değiştiren 8 Temmuz 1991 tarihli Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu’nu kuran Anlaşma kapsamındaki ürünlerin ticaretiyle ilgili düzenlenen Ortak Komite’nin 2/99 sayılı kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L .2009.143.01.0001.01.ENG>)

Rekabet

AB'nin Rekabeti Bozucu Yabancı Sübvansiyonlar Tüzüğü

Avrupa Komisyonunun Rekabeti Bozucu Yabancı Sübvansiyonlar Tüzüğü 23 Aralık 2022 tarihinde L 330 sayılı AB Resmi Gazetesinde EU 2022/2560 sayısıyla yayınlanmış olup, anılan Tüzük kapsamında, Avrupa Komisyonu'na üçüncü ülkeler tarafından verilen ve AB pazarında rekabeti bozan sübvansiyonlara karşı soruşturma yürütme ve gerekli durumlarda önlem alma yetkisi verilmektedir. Böylelikle, AB'nin katı rekabet kurallarına tabi AB'de yerleşik firmalar ile üçüncü ülke firmaları arasında eşit rekabet şartlarının sağlanmasının hedeflendiği açıklanmıştır.

Tüzük ile birlikte üçüncü ülkenin, doğrudan veya dolaylı olarak iç pazarda faaliyette bulunan bir veya daha fazla yüklenici veya sektöre fayda sağlayan mali katkı yabancı sübvansiyon olarak değerlendirileceği ifade edilmiştir.

Tüzük kapsamında, yüklenicilerin eşik değerlerin üzerinde kalan tüm satın alma ve birleşmeleri ile kamu alımlarına katılımlarının Komisyon'a ön bildiriminin yapılması gerekmekte olup, ayrıca Komisyon'un eşik değerler altında kalsalar dahi, piyasayı bozucu yabancı sübvansiyon şüphesi bulunan tüm piyasa hareketlerini soruşturma yetkisi bulunmaktadır.

Tüzüğe (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>) bağlantısından erişilebilmektedir.

Söz konusu Tüzük 12 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmış olup, 12 Ekim 2023 itibarıyla şirketlerin yabancı mali katkıları içeren ve ilgili bildirim eşiklerini aşan şirket birleşmeleri ve kamu alımları hakkında bildirimde bulunmaları gerekmektedir.

Tüzük ile ilgili olarak 12 Temmuz 2023 tarihli AB Resmi Gazetesinde (EU) 2023/1441 sayılı Uygulama Tüzüğü yayınlanmıştır. Söz konusu Tüzükte birleşmelere ilişkin bildirimlerin ve kamu alımları prosedürlerinde yabancı mali katkı bildirimlerinin şekil, içerik ve usulü, Tüzüğe göre yapılması gereken sözlü açıklamaların usulüne ilişkin detaylar, ifşa, dosyalara ve gizli bilgilere erişim hakkındaki detaylı kurallar, şeffaflık gereklilikleri ve zaman kısıtlarının hesaplanması ve Tüzük kapsamındaki taahhütlere ilişkin zaman kısıtlarının detayları belirlenmiştir.

Uygulama Tüzüğüne [Implementing regulation - 2023/1441 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1441/oj) adresinden ulaşılabilir.

İç Vergiler ve Oranları

Katma Değer Vergisi: Gıda maddeleri, özel meskenler (Konut), taksi ve toplu taşıma sektörlerinde %10 oranında KDV tahsil edilmektedir. Diğer sektörlerde ise KDV oranı %20 seviyesindedir. Bunun yanı sıra canlı hayvan, canlı bitki, odun ve film galası vb. teslimlerinde indirimli oran (%13) uygulanmaktadır.

Kurumlar Vergisi: Avusturya'da yerleşik kurumlar, özellikle de sermaye şirketleri (A.Ş., Ltd. Şti.) tüm gelirleriyle kurumlar vergisine tabidirler. Burada elde edilen kâr, %24'lük bir sabit oran ile vergilendirilir.

Asgari Kurumlar Vergisi (Mindest-Körperschaftsteuer): Limited Şirketlerin asgari kurumlar vergisi tutarı ilk beş sene için 500 avro olup, gelecek beş sene için yıllık 1.000 avro ödenmesi gerekmektedir. On birinci yıldan itibaren ise yıllık 1.750 avro ödenmesi gerekmektedir. Anonim Şirketlerin ise yıllık 3.500 avro kurumlar vergisi ödemesi gerekmektedir.

Grup Vergilendirilmesi: Vergi uzmanlarına göre, şirketler toplu vergilendirme sayesinde büyük avantajlar elde edebilmektedir. Bu sayede uluslararası şirketlerin yan kuruluşlarını Avusturya'ya taşımaları, şirketler açısından cazip bir yer olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Grup vergilendirilmesinde yerli grup üyelerinin kârları ve zararları ile yabancı kardeş şirketlerin zararları birlikte hesaplanmaktadır ve böylece kurumlar vergisi için baz alınacak esas miktar azalmış olmaktadır. Grup vergilendirilmesi %50'lik bir katılım oranı ve bir hisseyle kullanılabilir. Firma satın alımlarında aktif edilen firma değerinin 15 yıllık bir amortismanı söz konusudur.

Öz Sermayenin Vergilendirilmesi: Bir sermaye şirketinin (A.Ş., Ltd. Şti.) veya şahsen sorumlu olan ortağı bir sermaye şirketi olan şahıs şirketinin (örn. "Ltd. Şti. & Co Kom. Şti." (GmbH & Co KG)) kurulmasında, konulan öz sermaye üzerinden %1 oranında kurumlar vergisi ödenmesi zorunludur. Sermayenin artırılması, öz sermaye girişinin diğer türleri örneğin nakdi yardımlar ve Avusturya'daki bir şubeye yurt dışındaki genel merkez tarafından sağlanan donanım, %1 oranında kurumlar vergisine tâbidir (şirketin merkezinin AB'de olduğu durumlar hariç).

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Avrupa Birliği'nde akreditasyon ve piyasa gözetimi ile denetiminin kurallarını düzenleyen 765/2008 sayılı AB tüzüğü çerçevesinde, Avusturya'daki ürün güvenliği ve denetimi uygulamaları şeffaf olup, ürün güvenliği ve teknik engellere ilişkin mevzuat dahil tüm yasal düzenlemelere Avusturya Federal Başbakanlığı altında Mevzuat Bilgi Sistemi'nden ulaşmak mümkündür. Mevzuat Bilgi Sistemi'nin internet adresi (<https://www.ris.bka.gv.at/defaultEn.aspx>) şeklindedir.

Avrupa Birliği'nin teknik mevzuat uyumu çerçevesinde malların serbest dolaşımının tam anlamıyla sağlanması amacıyla benimsediği Yeni Yaklaşım Politikası kapsamında AB üyesi ülkelerin iç pazarlarında ve ithal ürünlerinde CE işaretinin olması zorunludur. CE Yönerge ve Düzenlemelerinin birçoğunu yerine getiren Türkiye'den ithal edilen ürünlerde de bu işaret yer almaktadır.

CE İşareti, aşağıdaki ürün gruplarının AB tarafından belirlenmiş temel güvenlik normlarına uygun olduğunu onaylar:

- Vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazlar
- Asansörler
- İnşaat malzemeleri
- Elektrikli ve elektronik cihazlardaki tehlikeli maddelerin sınırlandırılması
- Basıncı ekipmanlar
- Basit basınçlı kaplar
- Elektrik ekipmanları

- Elektromanyetik uyumluluk
- Sivil kullanım için patlayıcılar
- Radyo Ekipmanları Telekomünikasyon Terminal Cihazları
- Gaz Tüketim Aletleri-ve Ekipmanları
- Patlama Tehlikesi Olan Alanlar İçin Güvenlik Ürünleri
- Açık hava Ses ve Gürültü Emisyonları
- In Vitro Diagnostik Tıbbi Cihazlar
- Makineler
- Tıbbi Ürünler
- Ölçüm Cihazları
- Otomatik olmayan tartı aletleri
- Kişisel koruyucu ekipmanlar-kıyafetler
- Piroteknik eşyalar
- İnsan taşımak üzere tasarlanmış teleferik tesisatları
- Oyuncaklar
- Gezi botları, tekneler
- Enerji ve çevre dostu ürünler
- Sıcak su kazanları

CE Logosunu Avrupa Birliği'nin Yeni Yaklaşım Direktifleri kapsamında faaliyet gösteren kuruluşlar (NANDO -New Approach Notified and Designated Organisations) vermeye yetkili kılınmıştır. Avusturya'da CE logosunu düzenlemeye yetkili kuruluşlara (https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=country.notifiedbody&cou_id=40) adresinden ulaşmak mümkündür.

Avusturya'da gıda ürünlerinde HACCP zorunluluğu bulunmaktadır. AB genelinde gıdalarla ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen EC 178/2002 sayılı düzenleme ile Gıda Yasası uygulanmaktadır. 21 Şubat 2002 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Genel Gıda Yasası'nın belirlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

AB genelinde pazara sunulan tarım ürünlerinin kalite ve etiketlemelerine ilişkin pazarlama standartları Ortak Tarım Politikası çerçevesinde çıkartılan EC 1308/2013 sayılı kararname ile 17 Aralık 2013 tarihinde belirlenmiştir. Bu yasayla öngörülen standartlara sahip olmayan ürünler pazara sunulamamakta ve pazardan kaldırılmaktadır. AB pazarlama standart düzenlemeleri çerçevesinde kalite standartları belirlenmiş diğer ürünler arasında taze ve dondurulmuş balık (EC 2406/1996) ile birlikte zeytinyağı (EC 29/2022) bulunmaktadır.

Avrupa Birliği'nin 25/10/2011 tarihli "EU 1169/2011" sayılı Tüzüğü çerçevesinde AB'ye ithal edilecek tarım ve gıda ürünlerinin etiketlerine ilişkin yeni kurallar konulmuş olup, söz konusu Tüzük 13 Aralık 2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Bahse konu Tüzük, ürünün muhteviyatında yer alan süt, yerfıstığı, susam gibi alerjenlerin belirtilmesinden, etiketlerde kullanılacak harf boyutuna değin detaylı düzenlemeler

içermekte, ayrıca işlenmiş gıda ürünlerinin dışında, diğer tarım ürünlerine ve gastronomi sektörüne yönelik hükümler de ihtiva etmektedir. Ülkede ürün güvenliği ve denetimi düzenlemelerinin uygulamasından sorumlu kamu kurumu Avusturya Federal Sosyal İşler, Sağlık, Bakım ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı'dır.

Diğer taraftan, 1 Haziran 2007 tarihinde yürürlüğe giren REACH, kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanmasını öngören yeni bir AB düzenlemesidir. Zorunlu bir uygulama olan REACH, bir dizi AB Yönetmelik ve Tüzüğünü kapsamakta ve onları tek bir sistem altında toplamaktadır. Söz konusu mevzuata göre AB pazarına kimyasal madde, müstahzar veya bunları içeren eşya ihracatı yapmak isteyen firmalar REACH mevzuatına tabiidir. REACH hakkında detaylı bilgiye (<https://www.ikmib.org.tr/tr/bilgi-bankasi-ab-mevzuati-reach-tuzuqu.html>) adresinden ulaşılabilir.

Federal Çalışma ve Ekonomi Bakanlığı'na bağlı Avusturya Ulusal Akreditasyon Kurumu "Akkreditierung Austria"dır. Avusturya'daki akreditasyon sürecine ilişkin detaylı bilgiye (<https://www.bmaw.gv.at/en/Services/Accreditation.html>) adresinden ulaşılması mümkündür.

Diğer taraftan, 25'in üzerinde ülkede şubesi ve 1000'in üzerinde çalışanı bulunan TÜV Austria ülkenin en büyük standardizasyon ve belgelendirme kurumudur.

Avrupa Birliği'nin Ürünlere Dair Teknik Mevzuatı

Bir ürünün Avrupa Birliği (AB) pazarına girebilmesi için AB'nin tüzük, direktif vb. olarak adlandırılan (EURLEX internet sayfasından ulaşılabilen) teknik mevzuata uygun olarak üretilmesi ve piyasaya arz koşullarını sağlaması gerekmektedir. AB'nin teknik mevzuatı, tüm ürünler için temel kuralları belirleyen yatay mevzuatın yanı sıra, ürünlere ilişkin teknik düzenlemelerden (örn: oyuncaklar, makineler, asansörler, tıbbi cihazlar, yapı malzemeleri, kimyasallar vs.) oluşmaktadır. Bunun haricinde, AB içinde ortak bir düzenlemeye tabi olmayan (kırtasiye ürünleri, mobilyalar, saatler vs.) ürünlere ilişkin üye ülkeler kendi düzenlemelerini yapmakta serbesttir.

Ülkemiz, Gümrük Birliği gereğince AB'nin ürünlere ilişkin teknik mevzuatını ve sistemini uyumlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye AB'nin CE İşareti, onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi, AB'nin ortak bir düzenlemesi olmayan alanda karşılıklı tanımaya dair kurallarını ve ürünlere ilişkin (sektörel) mevzuatını ulusal mevzuatına aktarmıştır. Ülkemiz, AB'nin ürünlere ilişkin mevzuatındaki güncellemeleri de takip ederek bilahare ulusal mevzuatına yansıtmaktadır.

Ülkemizde, AB mevzuatı kapsamında atanmış onaylanmış kuruluşların listesi ise güncel olarak AB'nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluş Bilgi Sistemi'nde (NANDO- <https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/home>) yayınlanmaktadır.

Sonuç olarak, ortak bir AB mevzuatı bulunan ürünler yönünden ulusal mevzuatımızı uyumlaştırdığımız ölçüde veya düzenlenmemiş alanda yer alan ürünler yönünden Türk ürünlerinin AB'de ilave test/belgelendirmeye ihtiyaç olmaksızın AB menşeli ürünlerle eşit muameleye tabi tutulması ve malların serbest dolaşımı ilkesi kapsamında ithalat kontrollerine tabi tutulmaması gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de üretilen ürünler, AB'de üretilmiş ürünlere eşdeğer güvenlik ve kalite düzeyini sağlamaktadır. Ülkemizce uyum sağlanan AB mevzuatı ve ilgili yetkili kuruluşların irtibat bilgileri "Türkiye Ürün Kuralları Veri Tabanı"nda yer almaktadır; anılan Veri Tabanına <https://urunkurallari.ticaret.gov.tr/> adresinden erişim sağlayabilirsiniz.

AB teknik mevzuatına ilişkin ayrıntılı bilgi edinmek için (abteknik@ticaret.gov.tr) adresinden irtibata geçilebilmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği'nce hazırlanan ve ürün kurallarının uygulanmasına ilişkin bilgiler içeren güncel Mavi Rehber, Bakanlığımız tarafından Türkçeye çevrilerek üreticilerimizin, ilgili Bakanlıklarımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın ve ilgili tüm paydaşların hizmetine sunulmuştur.

Mavi Rehber'e aşağıda yer alan adres üzerinden erişilebilmektedir:

(<https://ticaret.gov.tr/data/5dc55af713b87654fc017421/MAV%C4%B0%20REHBER%202022,..pdf>)

AB ve Ürün Standartları

Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan, bütün Birlik ülkeleri için özellikle adil rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri bulunmaktadır. ISO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine ISO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB pazarına girebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekmektedir. CE işareti bu kapsamdaki uygulamalardan biridir. Birçok sanayi ürününde CE İşareti (https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından imalatçı sorumludur. Ancak, eğer imalatçı ya da imalatçının yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Diğer bir anlatımla, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB mevzuatına uygunluğunu temin etmek zorundadır.

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin akreditasyon ve piyasa gözetimi ve denetimi işlemleri AB'nin 765/2008/EC sayılı Tüzüğü ile 2019/1020/EU sayılı Tüzüğü'ne göre yürütülmektedir. Anılan mevzuat, AB gümrüklerinde kontrolleri, CE İşareti ve akreditasyonunun yanı sıra üye devletlerde piyasa gözetimi ve denetimine yönelik hükümler ihtiva etmekte olup üye ülkeler tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

AB genelinde gıda ile ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen 178/2002/EC sayılı Tüzük doğrultusunda Genel Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 tarihli düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurularak gıda güvenliği konusunda uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Genel Gıda Yasası, gıdaların izlenebilirliği konusunda da hükümler içermektedir ve düzenlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

AB genelinde tarım ürünlerinin piyasaya arzına ilişkin ortak kuralları 1308/2013/EU ve 1379/2013/EU sayılı Tüzükler belirlemektedir.

Üçüncü ülkelerden ithal edilen taze meyve ve sebzelerin sevkiyatının AB pazarlama standartları ve diğer eşdeğer standartlara uygun olması gerekmektedir. Bu yönde, 2023/2429 sayılı Tüzük taze meyve ve sebze ithalatı ile ilgili genel ve spesifik pazarlama standartlarını belirlemektedir.

Uygunluk Değerlendirme

AB ve Uygunluk Değerlendirme

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO- <https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/home>).

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları da bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi), CENELEC-Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (<https://www.cencenelec.eu/Pages/default.aspx>) ve ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Kurumu'ndan (<https://www.etsi.org/>) temin edilebilir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

AB ve Ambalaj, Paketleme, Etiketleme

Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır.

Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır:

Tüzük 2025/40/EC; Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü, AB pazarına arz edilen tüm ürünlerin ambalajlarına dair eko-tasarım kuralları,

Tüzük 1272/2008/EC (CLP); madde ve karışımların sınıflandırması, etiketlenmesi ve ambalajlanması hakkında kurallar,

Tüzük 2022/1616/EC; gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin pazara giriş koşulları ve geri dönüşüm teknolojilerine ilişkin kurallar,

Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar.

Tüzük 1935/2004/EC (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar.

Tüzük 2016/2031 (OJ L 317, 23/11/2016); ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları.

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir (EU Labels: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en).

AB, üye ülkelerde gönüllülük esasına bağlı olarak, 66/2010/EC sayılı Tüzük ile Çevre Etiket (Eco-label) düzenlemesi geliştirmiştir. Çevre Etiket ile ilgili bilgi (https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/eu-ecolabel_en) bağlantısından edinilebilir.

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikenkel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Patent ve marka başvuruları Avusturya Patent Kurumu Österreichische Patentamt'a yapılmaktadır.

Konuya ilişkin detaylı bilgiye (www.patentamt.at) adresinden ulaşılmaktadır.

AB ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları

Avrupa Birliği Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Ofisi-EUIPO, AB markaları, tescilli topluluk tasarımları, zanaat ve sanayi ürünlerine yönelik coğrafi işaretler ile fikri mülkiyet alanında Avrupa'da ve uluslararası arenada iş birliğini yönetmekten sorumlu bir AB kuruluşudur. Ayrıca, Fikri Mülkiyet Haklarının ihlallerine ilişkin Avrupa Gözlemevi'ni (European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights) yönetmekle görevlidir. Bu kuruluş, ulusal ve bölgesel faaliyet gösteren Fikri Sınai Mülkiyet Ofisleri, kullanıcı grupları, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve diğer uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmaktadır (<https://euipo.europa.eu/>).

Dağıtım Kanalları

Malların Avusturya'ya ithalatı için pek çok kanal bulunmaktadır:

- Geleneksel ithalat
- Toptancılar
- Doğrudan ithalatçı perakendeciler
- Kooperatiflerin alım birlikleri
- Doğrudan ithalatçı sanayii kuruluşları
- Firmanın kendi kuruluşları
- Ticari temsilci üzerinden satış

Tüketici Tercihleri

Avusturya ekonomisindeki serbest rekabet tüketicilerin beklentilerini de yükseltmiştir. Ülkede ürünlerin kalitesi, fiyatı ve sunumu sıkı bir denetime tabi tutulmaktadır. Siparişlerin zamanında teslimatı, numuneler ile sevkiyatı gerçekleştirilen ürünlerin kalitesinin aynı olması, satış sonrası hizmet beklentisi ön plana çıkmaktadır.

Kamu İhaleleri

Federal Maliye Bakanlığı'na bağlı kurum Bundesbeschaffung – Avusturya Federal Kamu İhale Kurumu yaklaşık 250.000 ürünün ve hizmetin kamu kurumlarına alımını koordine etmektedir.

Kamu ihaleleri Avusturya'nın Resmi Gazetesi olan Wiener Zeitung'ta yayımlanmakta olup, internet ortamında (www.lieferanzeiger.at) adresinde de yayınlanmaktadır. Ayrıca, sektörel

bazda (www.bbg.gv.at/information/aktuelle-ausschreibungen) adresinden ve aşağıda bağlantıları yer alan eyalet yönetimlerinin ihalelerinin yer aldığı adreslerden ihale duyurularına ulaşmak mümkündür.

Viyana: (<https://www.wien.gv.at/Vergabeportal/List>)

Aşağı Avusturya: (<https://www.noe.gv.at/noe/Ausschreibungen-Liegenschaften/Bekanntmachungen.html>)

Burgenland: (<https://burgenland.vergabeportal.at/List>)

Yukarı Avusturya: (<https://www.land-oberoesterreich.gv.at/beschaffungsausschreibungen.htm>)

Salzburg: (<https://www.salzburg.gv.at/kommunikation/ausschreibungen>)

Steiermark: (<https://steiermark.vergabeportal.at/List>)

Vorarlberg: (<https://bekanntmachungen.vorarlberg.at/List>)

Tirol: (<https://tirol.vergabeportal.at/List>)

Karintiya: (<https://ktn.vergabeportal.at/List>)

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Avusturya’da toplam tarımsal işletmelerin yaklaşık üçte ikisi Aşağı Avusturya, Steiermark ve Yukarı Avusturya’da bulunmaktadır. Tarımsal işletmelerinin yaklaşık %95’i küçük aile işletmelerinden oluşmaktadır. Ancak, son yıllarda büyük tarımsal işletmelerin sayısında artış görülmüştür. Ülkede 2020 yılında tarımsal amaçlı ekilen alan 1,32 milyon hektar olup, bu alan Avusturya’nın toplam yüzölçümünün yaklaşık %16’sına eşittir. Avusturya’da toplam tarımsal üretim değeri 2023 yılında 10,2 milyar avro iken, 2024 yılında %3,1’lik azalarak yaklaşık 9,9 milyar avro olmuştur.

Avusturya İstatistik Kurumu verilerine göre, ülke genelinde 1,82 milyon sığır bulunurken, bu rakamın 579 bin adedini 1 yaş altı sığır oluşturmaktadır. 1-2 yaş arası sığırların sayısı 415 bin olurken, 2 yaş ve üzeri sığır sayısı 826 bin adet olmuştur. Avusturya, 2024 yılında 86,48 milyon avro sığır ihracatı yapmış, bunun 25,13 milyon avroluk kısmı Türkiye’ye gerçekleşmiştir.

Sanayi

2023 yılı sonu itibariyle imalat sanayinin yaratmış olduğu katma değer 76,04 milyar avro ve GSYİH içerisindeki payı %17,7 olarak gerçekleşmiştir. Önceki yıllara bakıldığında, 2022 yılında imalat sanayinin yaratmakta olduğu katma değer 72,72 milyar avro olurken, 2021 yılında katma değer 69,63 milyar avro olmuştur.

2023 yılında imalat sanayiinde yaratılan reel katma değerde %3’lük bir düşüş gerçekleşmiştir. 2022 yılında imalat sanayiinde yaratılan reel katma değerde %4,3 artış gerçekleşirken, 2021 yılında ise %12,6 artış gerçekleşmiştir.

2022 yılında sanayi üretim değeri 2022 yılına kıyasla %14,2 gerileyerek, 217,37 milyar avro olarak gerçekleşmiştir. Sanayi üretim değeri 2022 yılında 253,31 milyar avro, 2021 yılında ise 203,87 milyar avro seviyesinde gerçekleşmiştir.

Üretim büyüklüğü açısından en önemli sektörlerin başında gaz ve ısı, makine, metal ve döküm, elektrik ve elektronik endüstrisi, kimya endüstrisi ile otomotiv sanayii yer almaktadır. Sektörlerin yurt dışı cirolarına baktığımızda enerji üretimi, makine sanayii, metal ve metal işleme sanayii ile otomotiv ve otomotiv yedek parça sanayii yine ilk sıraları almaktadırlar.

Hizmetler

Avusturya’nın 2023 yılı Gayrisafi yurt içi hasıla (GSYİH)’sının %69,3’ünü hizmetler sektörü oluşturmuştur. 2023 yılı büyüme oranları sektörel bazda değerlendirildiğinde, hizmet sektöründe reel %0,5 düşüş gerçekleşmiştir.

Madencilik

Avusturya'nın yaklaşık %50'si ormanla kaplı olup, ülke Orta Avrupa'nın en fazla ormana sahip ülkelerden birisi konumundadır. Diğer taraftan, madenler bakımından da oldukça zengin sayılan Avusturya'da demir, magnezyum, grafit ve kömür elde edilmekte olup, en çok grafit Avusturya'da üretilmektedir. Ülke ayrıca, magnefit ve wolfram üretiminde de dünyanın önemli üreticilerinin başında gelmektedir.

Avusturya ayrıca, petrol ve doğal gaz üretiminde Avrupa'da dördüncü sıradadır. Petrol üretimi Viyana havzası ile Linz şehri civarındadır. Bunlardan başka bakır, çinko, kurşun, antimon, boksit ve tungsten madenleri de bulunmaktadır.

Enerji

Avusturya'daki enerji üretimi enerji tüketimini karşılayamamakta, bu nedenle ülke kullanılan enerjinin yarısından fazlasını ithal etmektedir. Bununla birlikte, Avusturya'nın enerji ihracatı da bulunmaktadır. Avusturya'da kömür ve petrol gibi enerji kaynaklarının kısıtlı olması nedeniyle enerji politikasında yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi oldukça fazladır. Bu çerçevede, yenilenebilir enerji teknolojilerine önemli kamu kaynakları tahsis edilmiş olup, hükümetin öncelikli konuları arasında yer almaktadır.

Avusturya'da enerji tüketiminde yenilenebilir enerjinin oranı 2023 yılında %40,8 olarak kaydedilmiştir. Ülkede geleneksel olarak yenilenebilir enerjide, hidroelektrik, rüzgar, fotovoltaik, jeotermal ve biyoyakıtlar ilk sırada gelmektedir. Ayrıca, uzaktan ısıtma ile sağlanan ve çöplerin yakımı ile oluşan enerjiden elde edilen elektrik ve sıcak su, güneş ve biyoyakıt yöntemiyle de enerji üretimi gerçekleştirilmektedir.

Avusturya Rüzgar Enerjisi Birliği verilerine göre, Avusturya'da 1994 yılında Marchfeld bölgesinde 150 KW enerji üreten ilk rüzgar türbini kurulmuştur. Avusturya genelinde 2024 sonu itibarıyla, toplamda 1.451 rüzgar türbini 4.028 MW elektrik üretmiştir. Üretilen rüzgar enerjisi ile Avusturya'daki yaklaşık 2,47 milyon konutun elektrik ihtiyacı karşılanmakta olup, özellikle Burgenland Eyaletindeki rüzgar türbinlerinin kullanım yaygınlığı ve teknolojileri Almanya ve Danimarka'dakilerle rekabet edebilecek niteliktedir. (Avusturya Rüzgar Enerjisi Birliği, 2025).

Avusturya'nın yıllık güneş potansiyeli 1.000 kWh/m² olup, 2023 yılında güneş enerjisinden 2,35 TWh elektrik üretilmiştir (Federal Tarım Ormancılık, İklim ve Çevre Koruma, Bölgeler ve Su Yönetimi Bakanlığı, 2025).

Ülke genelinde 2023 yılı sonu itibarıyla kurulumu gerçekleştirilen güneş kolektörlerinin kapladığı alan 4,5 milyon m² olurken, bu kolektörlerin toplam enerji üretme kapasitesi ise 3,1 GWth olmuştur. (Avusturya Termal Güneş Enerjisini Destekleme Derneği, 2025).

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Avusturya’da iş kültürü güven ilişkisi odaklıdır. Avusturyalılar güven duydukları muhataplarıyla fiyata veya maliyete odaklanmadan yıllarca iş yapabilmektedir. Avusturyalılar iş dünyasında samimiyete önem verirler. Bir iş görüşmesinde sözleşme şartlarını konuşmadan önce konuştukları firmayı ve firma temsilcilerini kişisel olarak tanımaya çalışırlar. Bu bağlamda, iş görüşmelerine başlamadan önce yapılan sohbet kıymetlidir.

Avusturyalılar iş yaşamında dakik olmaya önem verirler. Toplantılara veya iş görüşmelerine 5 dakika önce gitmek normal kabul edilmekte olup, 5 dakikadan fazla bir görüşmeye gecikme durumu olması halinde muhatap kişiye bilgi verilmesi veya açıklama yapılması beklenmektedir. Aksi takdirde, Avusturyalı şirketin veya kişinin ciddiye alınmadığı algısı oluşabilir ve bu durum iş yaşantısındaki güven ilişkisine zarar verir. Randevuların son dakika iptal edilmesi olumsuz algılanır.

Avusturyalılar iş yaparken oldukça disiplinli ve kural odaklıdır. Örneğin, bir ürün alımı sırasında sözleşmede belirtilen tarihlerde malın teslim edilmesi beklenmekte olup, tarihlerde esneklik sağlanmayabilir. Ürünlerin geç teslim edilmesi veya sözleşme şartlarına aykırı hareket edilmesi güven ilişkisine zarar verdiği için iş ilişkisine zarar verir.

Avusturyalılar açık bir şekilde eleştiri yapmayı takdir etmezler. Olumsuz gelişmeleri çoğu zaman açıkça ifade etmek yerine, satır aralarında dile getirirler. Zira, çok doğrudan ve düpedüz bildirilen görüş ifadeleri nezaketsiz olarak algılanabilir.

Avusturya’da unvanlara çok önem verilmekte olup, tüm unvanların ve pozisyonların kartvizitlerde görünür olmasına dikkat edilir. Yeni tanışılan muhataplarla iletişim kurarken ilk etapta unvan ve soyadıyla hitap edilmektedir.

Avusturya’da çalışma saatleri değişiklik arz edebilmekte olup, bazı şirketler cuma öğleden sonra çalışmamaktadır.

Avusturya’da çalışma dili esas olarak Almanca olmakla beraber, İngilizce iş yaşamında geçerlidir.

Para Kullanımı

Avrupa Birliği üyesi Avusturya 1 Ocak 2002 tarihi itibarıyla dolaşıma giren Birliğin ortak para birimi avroyu kullanmaya başlamıştır. Ülkede çek kullanımı yaygın olmamakla birlikte, 3,5 milyonun üzerinde kredi kartı dolaşımda bulunmaktadır.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Avusturya diplomatik pasaport (siyah), üst düzey memurlar için düzenlenen pasaport (yeşil) ve hizmet pasaportu (gri) hamili vatandaşlarımıza 90 gün ikamet için vize uygulamamaktadır. Turist pasaportları (bordo) için ise vize gerekmektedir.

Vize mevzuatı Yabancılar Polisi Yasası ile düzenlenmektedir. Ülkeye giriş vizeleri dört türdür.

- 1) A Vizesi: Havayolu ile ülkeye giriş için verilmektedir.
- 2) B Vizesi: Avusturya ve diğer Schengen üyesi ülkelerden transit geçiş için verilmektedir.
- 3) C Vizesi: Avusturya'ya turistik amaçla gelecek vatandaşlarımızın Schengen vizesi olarak da adlandırılan turistik amaçlı C vizesi almaları gerekmektedir. Bu vize, Schengen üyesi tüm ülkelere seyahat hakkını tanımakta ve her yarıyıl için en fazla üç aylığına verilmektedir.
- 4) D Vizesi: İş seyahatleri veya üç aydan fazla süreli ziyaretler için verilen oturma vizesi en fazla altı aylığına verilmekte ve veren ülkede ikamet etme, diğer Schengen üyesi ülkelerden ise en fazla beş gün süreli transit geçiş hakkı tanımaktadır.

Yukarıda belirtilen vizeler için İstanbul'daki Avusturya Başkonsolosluğuna başvurmak gerekmektedir.

Avusturya Başkonsolosluğu

İstanbul

Köybaşı Cad. No: 46

34464 Yeniköy-İstanbul

Tel: +90 212-3638410

Fax: +90212-2622622

Web: (<https://www.bmeia.gv.at/tr/avusturya-baskonsolosluqu-istanbul>)

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

2025 Yılı Resmi Tatil Günleri

01/01/2025 Çarşamba	Resmi Tatil -Yeni Yıl
06/01/2025 Pazartesi	Resmi Tatil - Dini Bayram
21/04/2025 Pazartesi	Resmi Tatil - Dini Bayram (Paskalya)
01/05/2025 Perşembe	Resmi Tatil - İşçi Bayramı
29/05/2025 Perşembe	Resmi Tatil - Dini Bayram
09/06/2025 Pazartesi	Resmi Tatil - Dini Bayram
19/06/2025 Perşembe	Resmi Tatil - Dini Bayram
15/08/2025 Cuma	Resmi Tatil - Dini Bayram
26/10/2025 Pazar	Resmi Tatil - Avusturya Milli Günü
01/11/2025 Cumartesi	Resmi Tatil - Dini Bayram
08/12/2025 Pazartesi	Resmi Tatil - Dini Bayram
25-26/12/2025 Perşembe - Cuma	Resmi Tatil - Dini Bayram (Noel)

Avusturya'da mesai günleri pazartesi – cuma arası olmak üzere 38,5 veya 40 saattir. Diğer taraftan pek çok resmi ve özel ofis cuma günü öğleden sonraları kapalı olabilmektedir.

Yerel Saat

Avusturya (Merkezi Avrupa Saati-CET)'nde bulunmakta olup, Avusturya kış saati uygulandığı dönemde Türkiye'den 2 saat geride bulunurken, yaz saati uygulandığı dönemde aradaki saat farkı 1'e inmektedir.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Dünya Bankası 2020 yılı Doing Business İş Yapma Endeksi raporuna göre, Avusturya iş yapma kolaylığı açısından 27. sırada yer almaktadır. 190 ülkenin değerlendirildiği rapor, şirket kurma kolaylığı, inşaat izinlerinin alınması, elektriğe ulaşım, tapu siciline kayıt, kredi alma, azınlık hissesi sahibi yatırımcıların korunması, vergilerin ödenmesi, sınır ötesi ticaret, sözleşmelerin uygulanması ve iflasın çözümü olmak üzere toplam 10 kategorideki değerlendirmeler sonucunda oluşturulmuştur.

Değerlendirmenin yapıldığı 10 kategoride Avusturya: şirket kurulumu: 127. (2019:118), inşaat izni almak: 49. (2019:42), elektriğe ulaşım: 29. (2019:28), tapu siciline kayıt: 31. (2019:32), kredi alma: 94. (2019:85), azınlık hissesi sahibi yatırımcıların korunması: 37. (2019:33.), vergilerin ödenmesi: 44. (2019:40), sınır ötesi ticaret: 1. (2019:1), sözleşmelerin uygulanması: 10. (2019:10), iflasın çözümü: 22. (2019:21) sırada yer almıştır.

Sermaye şirketleri:

- Limited Şirket (GmbH)
- Anonim Şirket (AG)
- Avrupa Anonim Şirketi (Societas Europea – SE)

Şahıs Şirketleri:

- Adi Şirket (GesbR)
- Kolektif Şirket (OG)
- Komandit Şirket (KG)
- Aktif Olmayan Ortaklıklar (stGes)

Şirket Kurma Prosedürü

Avusturya’da genel olarak kurulan şirket türü Limited Şirkettir. Limited Şirket kurulumunda gereken asgari sermaye tutarı 10 bin avrodur.

Avusturya’da Limited Şirket Kurmak için gerekli belgeler:

- Şirket Sözleşmesi (Tek ortaklı ise kuruluş bildirimi) (Noter tasdikli)
- Şirket Müdürü Tayini (Noter tasdikli imza örneği)
- Banka hesabı açılması ve Ödenmiş Sermaye’nin yatırılması.

Ayrıca;

- Ticari Sicil Mahkemesine başvuru,
- Şirket sözleşmesi (noter tasdikli), şirket müdürleri tarafından imzalanmış başvuru, tasdikli imza örnekleri,
- Belediye’ye kayıt

- Şirket müdürlerinin ticaretten men cezasının olmadığına dair bildirim, şirket müdürlerinin kimlik fotokopileri, işletme müdürleri AB üyesi ülke vatandaşı değiller ise oturma izni ibraz etmek gerekmektedir.

Avusturya'daki diğer şirket türlerinin kuruluşuna ve vergi düzenlemelerine ilişkin detaylı bilgiye Avusturya Yatırım Ajansı – Austrian Business Agency (ABA)'nın sayfasında yer alan (<https://investinaustria.at/downloads>) linkten ulaşılabilir.

Muhasebe Kayıtları: Avusturya'da şirketler vergi hukukuna göre muhasebe kaydı tutmak zorundadır. Ltd. Şti. için de Şirketler Kanunu'nun defter tutmaya ilişkin hükümleri geçerlidir. Şirket yöneticileri şirketin gereklerine uygun bir muhasebe ve bir dâhili kontrol sistemi uygulamak ve her mali yılın ilk beş ayı içerisinde geçmiş mali yıla ait yılsonu bilânçosunu hazırlamak zorundadır. Yılsonu faaliyet raporu; bilânço, kâr-zarar hesapları ve eklerden ibarettir. Ayrıca söz konusu raporu tamamlayıcı bir durum raporu da hazırlanması gerekmektedir.

Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri

Avusturya'da yabancıların gayrimenkul satın almasında AB ülkesi ve Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) ülkesi vatandaşlarına Avusturya vatandaşları ile aynı mevzuat uygulanırken, üçüncü ülke vatandaşlarının eyaletlerdeki resmi kurumlardan izin alması gerekmektedir. Her eyaletin yabancılar gayrimenkul satışında ayrı mevzuatı bulunmakla birlikte, Steiermark Eyaletinin başkenti Graz'da üçüncü ülke vatandaşlarından ilave bir belge istenmemektedir. Viyana Eyaletinde ise evli çiftlerden herhangi biri Avusturya vatandaşlığına sahip olduğu takdirde, üçüncü ülke vatandaşı kişinin gayrimenkul edinmesinde bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Merkezi yurt dışında olan tüzel kişi firmalar Avusturya'da şube açabilirler. Şubenin açılacağı yerdeki ticaret siciline firma şubesinin tescil işlemlerinin yaptırılması gerekmektedir.

Yabancı bir Limited Şirketin tescil ettirilmesi için:

- Yabancı şirketin ticaret unvanı,
- Hukuki statü olarak yabancı şirketin bir Limited Şirket olduğu,
- Yurtiçi şubenin merkezi,
- Yurtiçi şubenin iş adresi,
- Yabancı şirketin ana sermayesi,
- Yabancı şirketin kişisel statüsü,
- Yurtiçi temsilcileri ve
- Yabancı şirketin şirket yöneticisi

gibi bilgilerin belgelendirilmesi gerekmektedir.

Şirketler Kanununda yurt içinde şubeleri olan yabancı şirketlerin tesciline ilişkin özel düzenlemeler vardır. Merkezi AB/AEA dışında bulunan yabancı bir şirket, ikametgâhı Avusturya’da olan bir kişiyi **daimi temsilci** atamak zorundadır. Daimi temsilci, şubenin tüm ticari faaliyetlerini sürdürmeye ve yabancı şirketi gerek mahkeme önünde gerekse mahkeme dışında temsile yetkilidir. Temsil yetkisi sınırsızdır. Bununla beraber, birden fazla kişiyi ortak temsilci olarak tayin etmek de mümkündür.

Yurt içinde şubeleri olan yabancı sermaye şirketleri, şubeye yatırım sermayesi/sabit sermaye veya işletme sermayesi koymaları ve başka bir Avrupa Birliği ülkesinde şirket yönetiminin ve merkezinin olmaması halinde kurumlar vergisine tabidirler. Bir Avrupa Birliği ülkesinde merkezi veya şirket yönetimi bulunan yabancı sermayeli şirketler kurumlar vergisinden muafırlar.

Avusturya’da AB ve AEA dışında merkezi bulunan bir şirketin şubesinin açılması üçüncü ülkeden gelecek şirket yetkililerinin oturma ve çalışma izni alabileceği anlamına gelmemektedir. Avusturya üçüncü ülke vatandaşlarına oturma ve çalışma izni verilmesinde AB içinde en katı politikalardan birini uygulamakta olup, bu durumdan özellikle AB ve AEA üyesi olmayan ülkemiz yatırımcıları olumsuz etkilenmektedir.

Avusturya Yatırım Ajansı (ABA-Austrian Business Agency) ülkeye yatırım yapan, fakat oturma ve çalışma izni almakta zorluk yaşayan yatırımcılara izlemeleri gereken yasal süreç hakkında bilgi vermektedir.

Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Uluslararası karşılaştırmada Avusturya’nın yaşam kalitesinin yüksek olması gelişmiş bir sosyal güvenlik sistemine dayanmaktadır. Bu sayede hastalık, yaşlılık ve iş kazası rizikolarına karşı kapsamlı bir koruma sağlanmaktadır. Hastalıklara karşı koruyucu önlem almak ve hastalıkları önlemek, sağlıklı yaşam şekli hakkında bilgi vermek sosyal sigortanın sunduğu çok çeşitli hizmetleri tamamlamaktadır.

Avusturya sosyal sigorta sistemi yaklaşık olarak tüm çalışanları içine alan mecburi bir sigorta özelliği taşımaktadır.

Avusturya sosyal sigorta sistemi sağlık, kaza ve emeklilik sigortalarından oluşan üç kuruluşuyla geniş çerçevede bir güvence vermektedir. Avusturya nüfusunun yaklaşık tümü Avusturya sosyal sigortasının en az bir kuruluşu tarafından kapsamaktadır.

Avusturya’da yaklaşık 7 milyon prim ödeyen mükellef kişi ile aileleri olmak üzere yaklaşık 8,8 milyon kişi sağlık sigortası kapsamındadır.

Hizmetler sigortalıların ve işverenlerin primlerinden, emekliliklerde ise kısmen vergilerden finanse edilmektedir. Bütün vatandaşlar ödedikleri primlerle kendi sosyal güvenliklerine yatırım yapmaktadırlar. Sosyal sigorta kurumu en düşük idari giderle en iyi bakım kalitesini sunmayı amaçlamaktadır. 2006 yılından bu yana tüm bölgelerde sigortalıların bilgilerinin elektronik olarak tutulduğu “e-card” sistemi yürürlüktedir.

2022 yılında Sosyal Güvenlik Kurumlarının (hastalık, emeklilik ve kaza sigortası) gelirleri yaklaşık 77,16 milyar avro, giderleri ise 77,45 milyar avro olmuştur.

Sosyal Güvenlik Kurumları Gelir-Gider Dengesi (Milyon Avro) 2022

Kurumlar	Gelirler	Giderler
Hastalık Sigortası Kurumları	22.708	23.063
Emeklilik Sigortası Kurumları	52.582	52.586
Kaza Sigortası Kurumları	1.874	1.800
Toplam	77.164	77.449

Kaynak: Avusturya Sosyal Sigortalar Kurumu, 2024.

2022 sonu itibariyle hastalık sigortasına prim ödeyen mükelleflerin sayısı 7 milyon 20 bin, emeklilik sigortasına prim ödeyenlerin sayısı 4 milyon 312 bin, kaza sigortasına prim ödeyenlerin sayısı ise 6 milyon 620 bin kişi olmuştur.

Sosyal emeklilik sigortası aşağıda yer alan hizmetleri kapsamaktadır.

- yaş haddinden emeklilik
- erken emeklilik
- çalışma kapasitesinin azalması sebebiyle emeklilik
- geride kalanlara ödenen emeklilik
- rehabilitasyon için tedbirler
- sağlık önlemleri

Sosyal güvenlik prim kesintilerine uygulanan “Prime Esas Tavan Aylık Sınırı” 2024 yılı için çalışanlar ve serbest meslek sahipleri ile çiftçiler için 6.060 avro olarak uygulanmıştır.

Sosyal Güvenlik Prim Kesinti Oranları (%)

İşçiler

Sigorta Kolları	Toplam	İşçi Payı	İşveren Payı
Hastalık Sigortası	7,65	3,87	3,78
Emeklilik Sigortası	22,80	10,25	12,55
Kaza Sigortası	1,1	X	1,1
İşsizlik Sigortası	5,9	2,95	2,95

Hizmetliler

Sigorta Kolları	Toplam	İşçi Payı	İşveren Payı
Hastalık Sigortası	7,65	3,87	3,78
Emeklilik Sigortası	22,80	10,25	12,55
Kaza Sigortası	1,1	X	1,1
İşsizlik Sigortası	5,9	2,95	2,95

Devlet Memurları

Sigorta Kolları	Toplam	İşçi Payı	İşveren Payı
Hastalık Sigortası	7,635	4,10	3,535
Emeklilik Sigortası	22,80	10,25	12,55
Kaza Sigortası	0,47	X	0,47
İşsizlik Sigortası	5,9	2,95	2,95

Serbest Çalışanlar

Hastalık Sigortası	7,65
Emeklilik Sigortası	22,80
Kaza Sigortası	1,1
İşsizlik Sigortası	5,9

Çiftçiler

Hastalık Sigortası	7,65
Emeklilik Sigortası	22,80
Kaza Sigortası	1,1
İşsizlik Sigortası	5,9

İşçi veya müstahdem statüsünde çalışanların aylık ücretlerinden ve/veya bunların işverenlerinden genel sigorta kollarına ilaveten; İşçi Odası (%0,5), Konut Yapı Teşviki (%1,0), Kötü Hava Ödeneği (%1,4) ve İşletme Emeklilik Kasası (%1,53) katkı payları kesintisi yapılmaktadır.

Kaynak: Avusturya Sosyal Sigortalar Kurumu, 2024.

Bankacılık Mevzuatı

Avusturya Bankalar ve Bankacılar Birliği (Verband österreichischer Banken und Bankiers) kar amacı gütmeyen bir danışmanlık şirkettir. Avusturya'da kurulmuş olan banka ve kredi şirketlerinin temsilciliğini yürüten birlik, üyelerinin çıkarlarını etkileyen ulusal ve uluslararası yönetmeliklerin değerlendirilmesi, finans çevreleri ve bakanlıklar ile irtibat, vergi ve ticaret hukuku konularında sektörler arası işbirliği gibi konularda üyelerine hizmet vermektedir.

Avusturya Bankalar Birliği

A-1013 Wien

Börsegasse 11

Postfach 132

Tel.: +43 1 535 17 71 0 Fax: +43 1 535 17 71 38

Email: bv@bankenverband.at , <http://www.bankenverband.at>

Avusturya'da ekonomik krizin etkisiyle zor durumda kalan bazı küçük bankalar kapatılmış ya da yaygın şekliyle büyük bankaların bünyesine katılması söz konusu olmuştur.

Avusturya'daki Bankaların Sayısı (2012-2023)

Yıllar	Özel Bankalar		Mevduat Bankaları		Devlet İpotek Fonları		Raiffeisen Kredi Kooperatifleri		Volksbank Kredi Kooperatifleri		Kredi Birlikleri	
	M	Ş	M	Ş	M	Ş	M	Ş	M	Ş	M	Ş
2012	45	1.108	51	956	11	159	520	1.680	64	461	4	87
2013	43	1.087	49	922	11	157	509	1.646	61	449	4	81
2014	42	1.046	49	912	10	152	498	1.608	53	444	4	81

2015	42	982	49	900	10	146	488	1.544	41	431	4	81
2016	41	908	49	877	10	142	448	1.505	20	407	4	76
2017	39	871	49	866	9	141	419	1.458	14	350	4	73
2018	38	867	49	849	8	136	399	1.388	13	313	4	70
2019	42	861	49	832	8	136	380	1.346	9	260	4	70
2020	37	533	49	796	8	135	354	1.339	9	244	4	70
2021	35	895	49	764	6	99	338	1.328	9	234	4	69
2022	35	852	49	740	6	100	315	1.286	9	227	4	68
2023	35	826	49	711	6	98	296	1.255	9	225	4	68

M: Merkez - Ş: Şube

Kaynak: Avusturya Merkez Bankası, 2025

2021 Yılı Toplam Varlıkları İtibariyle Avusturya'da İlk On Banka (Avro)

1	UniCredit Bank Austria AG
2	Erste Group Bank AG
3	Raiffeisen Bank International AG
4	BAWAG P.S.K.
5	Raiffeisenlandesbank Oberösterreich AG
6	Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG
7	Raiffeisenlandesbank NÖ-Wien AG
8	Österreichische Kontrollbank AG
9	Oberbank AG
10	Raiffeisenlandesbank Steiermark AG
25	Denizbank AG
103	Vakıfbank International AG

Kaynak: Avusturya Merkez Bankası, 2023.

Avusturya Merkez Bankası verilerine göre, 2021 yılında toplam varlıkları itibariyle ilk sırayı UniCredit Bank Austria AG alırken, Denizbank'ın Avusturya iştiraki olan Denizbank AG 25. sırada, Türkiye Vakıflar Bankası'nın Avusturya iştiraki olan Vakıfbank International AG ise 103. sırada yer almıştır.

Vizeler

Yerleşme Ve İkamet İzni

Avusturya'da yabancıların ülkeye giriş ve ikametlerini düzenleyen Yabancılar Yasası 01.01.2006 tarihi itibariyle Yabancılar Polisi Yasası (Fremdenpolizeigesetz-FPG) ve Yerleşme ve İkamet Yasası (Niederlassungs-und Aufenthaltsgesetz-NAG) olarak ikiye ayrılmıştır. Altı aya kadar Avusturya'da kalacak olan yabancılar için vizeler artık Yabancılar Polisi Yasası hükümlerine göre düzenlenirken; altı aydan daha fazla süre ile Avusturya'da yaşayacaklar için Yerleşme ve İkamet Yasası hükümleri geçerli olacaktır.

Avusturya diplomatik pasaport (siyah), üst düzey memurlar için düzenlenen pasaport (yeşil) ve hizmet pasaportu (gri) hamili vatandaşlarımıza 90 gün ikamet için vize uygulamamaktadır. Turist pasaportları (bordo) için ise vize gerekmektedir.

Vize mevzuatı Yabancılar Polisi Yasası ile düzenlenmektedir. Ülkeye giriş vizeleri dört türdür.

- 1) A Vizesi: Havayolu ile ÷lkeye giriş için verilmektedir.
- 2) B Vizesi: Avusturya ve diğerk Schengen üyesi ÷lkelerden transit geçiş için verilmektedir.
- 3) C Vizesi: Avusturya'ya turistik amaçla gelecek vatandaşlarımızın Schengen vizesi olarak da adlandırılan turistik amaçlı C vizesi almaları gerekmektedir. Bu vize, Schengen üyesi tüm ÷lkelere seyahat hakkını tanımakta ve her yarıyıl için en fazla üç aylığına verilmektedir.
- 4) D Vizesi: İş seyahatleri veya üç aydan fazla süreli ziyaretler için verilen oturma vizesi en fazla altı aylığına verilmekte ve veren ÷lkede ikamet etme, diğerk Schengen üyesi ÷lkelerden ise en fazla beş gün süreli transit geçiş hakkı tanımaktadır.

Yukarıda belirtilen vizeler Avusturya'nın ÷lkemizdeki temsilciliğı tarafından verilmekte ve Avusturya'da uzatılamamaktadır.

Avusturya Başkonsolosluğu İstanbul

Köybaşı Cad. No: 46

34464 Yeniköy-İstanbul

Tel: +90 212-3638410

Fax: +90212-2622622

Web: (<https://www.bmeia.gv.at/tr/avusturya-baskonsoloslugu-istanbul>)

Yasa'ya göre ikamet statüleri (Aufenthaltstitel) dört ana grupta toplanmıştır:

- 1) Oturma izni (Aufenthaltsbewilligung)
- 2) Yerleşim izni (Niederlassungsbewilligung)
- 3) Aile bireyleri izinleri (Familienangehöriger)
- 4) Daimi ikamet izni (Daueraufenthalt)

Yerleşme ve oturma izinleri pasaport üzerine damga şeklinde değil, ayrı bir kart şeklinde düzenlenmekte ve kimlik belgesi görevi de görmektedir.

Yerleşme ve oturma izinleri verme ve kartları düzenleme görevi belediyeler bünyesinde oluşturulan dairelere verilmiştir. Bu görevi Viyana Eyaletinde MA35 Belediye Dairesi üstlenmiştir.

Çalışma İzni

01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Yabancıları Çalıştırma Yasası'nın 1. maddesine göre yabancıların çalışmak için izin talebinde bulunmaları gerekmektedir. Yasada izinler üç ana grupta toplanmıştır:

Çalıştırma izni (Beschäftigungsbewilligung)

Çalışma izni (Arbeitserlaubnis)

Muafiyet belgesi (Befreiungsschein)

Çalıştırma İzni: İş piyasasının durumunun ve gelişiminin imkân vermesi ve kamu çıkarına ters düşmemesi halinde belirli bir yabancıyı çalıştırabilmesi için işverene verilen izindir ve en fazla bir yıl sürelidir. Çalıştırma izni sadece belirli bir iş yerinde ve belirli bir iş için geçerlidir.

İlk kez çalıştırma izni verilmesi iş piyasasının durumuna ve çalışma izinleri kontenjanına bağlıdır.

Yabancıları Çalıştırma Yasası'nda her yıl Avusturya vatandaşı olmayan iş gücünün çalıştırılması için çalışma izinleri kontenjanının saptanabileceği öngörülmüştür. Hali hazırda Avusturya'da çalışan ve işsiz yabancıların payının bütün ülkedeki toplam işgücü potansiyelinin %8'ini aşmaması gerekmektedir. Bu oranın kendilerine çalışma izni verilmesi bir hak teşkil eden gruplar da söz konusu olduğunda %9'a çıkarılması mümkün bulunmaktadır.

Çalışma İzni: Son 14 ay içinde toplam olarak 52 hafta yasal çalışması bulunan yabancıya veya çalışma iznine sahip yabancıların en az bir yıl süreyle Avusturya'da yasal yerleşmiş eşleri veya reşit olmayan bekâr çocuklarına çalışma izni verilir. Bu izin son çalışma izninin verildiği eyalet içinde ve azami 2 yıl süre ile geçerli olacak şekilde düzenlenir.

Çalışma izni, son 2 yıl içinde toplam 18 ay yasal çalışılması halinde azami 2 yıl süre ile geçerli olacak şekilde uzatılır. Çalışma izni için yaptığı başvuruda izin verilmesinde etkili olabilecek hususlarda bilerek yanlış beyanda bulunan veya bunları gizleyenlerin izinleri iptal edilir.

Muafiyet Belgesi: Muafiyet Belgesi Avusturya'nın her yerinde ve her iş için geçerlidir. Ancak bazı meslekler için sınırlama getirilebilmektedir.

Kilit İşgücü İstihdamı

İş ve İşçi Bulma Kurumu (AMS) ve Belediye Dairesi MA35 ortaklaşa bir işlemle yabancıya kilit personel olarak yerleşme izni verilip, verilmeyeceğini tespit etmektedir. Yabancıyı çalıştırmaya hazır bir işyerinin bulunması şarttır. Kilit işgücü olarak yerleşme izni önce 18 ay süreyle verilir. Bu izin çalışma iznini de içerir. Eğer bu sürede toplam 12 ay kilit işgücü olarak çalışılırsa, uzatmada sınırsız yerleşme izni (Niederlassungsbewilligung-unbeschränkt) verilir. Yükseköğrenimlerini Avusturya'da tamamlamış olan üniversite mezunları, kilit işgücü olma şartlarını yerine getirdiklerinde, kontenjana bağlı kalınmadan bu yerleşme iznini alabilirler.

Kilit işgücü sayılabilmek için;

- Avusturya iş piyasasında istenilen özel öğrenime veya gerekli pratik tecrübeye sahip olmak ve

- Hedeflenen işte her yıl belirlenen en yüksek prime esas kazancın 2023 yılı için ayda 2.925 avro brüt aylık ücret alınması gerekmektedir.

Kilit işgücü olarak bir yabancıların çalıştırılabilmesi için ayrıca;

- Söz konusu istihdamın ilgili bölge iş piyasası için özel bir önem taşıması veya

- Yeni iş yerlerinin sağlanmasına ya da mevcut iş yerlerinin güvence altına alınmasına katkıda bulunması veya

- Yabancıların şirket yönetiminde söz sahibi olması veya

- Söz konusu belirli bir yatırımının transferini de beraberinde getirmesi veya

- Yabancıların yükseköğretim eğitiminin ya da özel kabul edilen bir eğitiminin bulunması gerekmektedir.

Kaynak: T.C.Viyana Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği